

СТАНОВИЩЕ

От доц. Диана Станчева Димитрова, доктор по психология
Директор на Филиал Велико Търново
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” Варна
GSM: 0887627789; e-mail: dimitrova@mu-varna.bg
Член на научно жури съгласно Заповед № Р-109-196/27.05.2019 г. на Ректора на
Медицински университет – Варна

Относно: дисертационен труд на тема:
**„ПРОУЧВАНЕ ВЛИЯНИЕТО НА ЗДРАВНИЯ КОНТРОЛ ВЪРХУ
ОПТИМИЗАЦИЯТА НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ В ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ”
НА ДАНИЕЛ МАРЧЕВ МОНОВ**

по процедура за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.
Област на висшето образование: 7. Здравеопазване и спорт
Професионално направление: 7.4. Обществено здраве
Специалност: Управление на здравните грижи
Научен ръководител доц. Елена Желева, д.п.

Данни за процедурата

Със заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-186/23.04.2018 г. Даниел Марчев Монов е зачислена като докторант в самостоятелна форма на обучение за придобиване на образователна и научна степен „Доктор” в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, специалност: „Управление на здравните грижи”. Представен е протокол за успешно положен докторантски изпит. Предвид решение от заседание на Академичния съвет Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна (Протокол №47 от 20.05.2019 г.), относно готовност за публична защита и определяне на състав на Научно жури, Даниел Монов е отчислена с право на защита със Заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-647 от 21.12.2018 г.

Кратки биографични данни за докторанта

Даниел Марчев Монов е роден на 28.05.1969 година в гр. Варна. През 1992 г. завършва Полувисш медицински институт „А. П. Павлов” гр. Русе, специалност „Фелдшер”, през 1999 г. получава бакалавърска степен от Славянски Университет - София, специалност „Социални дейности”, а през 2003 година се дипломира във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий” в магистърска програма по специалност „Психология”. През 2013 година завършва обучението си в Медицински университет „Проф. д-р П.Стоянов” по Управление на здравните грижи с ОКС „Магистър”.

Докторантът започва професионалната си кариера в Центъра за спешна медицинска помощ в гр. Добрич (1992-1996 г.). През 1996-1997 е помощник-епидемиолог в Транспортно-хигиенно епидемиологична инспекция – София (клон Варна), а в периода 1997-2003 работи в Клиниката по психиатрия и медицинска

психология на МБАЛ „Света Марина“- Варна. В периода 2003-2014 Даниел Монов работи като инспектор обществено здраве в отдел „Противоепидемичен контрол“, Дирекция ”Надзор на заразните болести” последователно в градовете Добрич и Варна. От 2015 година до днес е асистент в Медицински университет „Проф. д-р П.Стоянов” – Варна, Учебен сектор „Инспектор по обществено здраве” (Медицински колеж – Варна). Ръководи занятия по учебните дисциплини: епидемиология на заразните заболявания, паразитология, хигиена на детско-юношеската възраст, хигиена, здравни грижи.

Описателна характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е изложен на 219 страници, структуриран според стандартните изисквания и включва: въведение, литературен обзор – актуалност на проблема, методология на научното изследване, резултати и обсъждания, изводи и приноси. Онагледен е с 6 таблици и 117 фигури. Библиографската справка съдържа 191 литературни източника, от които 114 на кирилица и 77 на латиница.

Оценка на актуалността на темата

Настъпилите промени в здравеопазването у нас след 2000 година, налагат преосмисляне на прилагането на здравния контрол в познатия до момента вариант. Влиянието му върху оптимизацията на здравните грижи в лечебните заведения е недвусмислено, но недостатъчно проучено в условията на променящата се социално-икономическа среда. Бързото развитие на медицината и медицинските технологии и тяхното внедряване, изисква нов тип здравен контрол. Бързо променящите се условия изискват актуализация както в прилагането на съвременни здравни грижи, така и в обучението на студентите от специалност ”Инспектор по обществено здраве” във висшите училища. До този момент липсва целенасочено изследване относно ролята и мястото на здравния контрол върху оптимизацията на здравните грижи в лечебните заведения. Всичко това дава основание да се определи обекта, предмета и целта на представеното изследване като актуални и навременни.

Литературен обзор

В Глава първа (литературния обзор), структуриран в 29 страници е разгледана водещата роля на здравните грижи в системата на здравеопазването. Описани са приоритетните дейности на Държавния здравен контрол (ДЗК), които включват проверки, регистрации, обследване на обекти и дейности, стоки, услуги, хора, околна среда, транспорт, съоръжения, природни дадености, заведения за отдих. Изложени са ползите му както за отделния индивид, така и за общественото здраве. Особено място в постановката на проблема заемат подробно описаните видовете здравни потребности, които са релевантни на днес действащите достижения на медицинската наука и изискват адекватно удовлетворяване. За особено ценно намирам разгледаните функции на Държавния здравен контрол след структурните реформи и колизията на Закона за държавния служител от 1999 г. и упражняване на държавен здравен контрол в съвременните условия (Наредба № 36 от 21 юли 2009). Докторантът акцентира върху качеството на здравните грижи в контекста на тяхната безопасност, ефективност, насоченост към пациента и равнопоставеност. Фактът, че у нас все още липсват регионални данни за отражението на структурната реформа в здравеопазването, а ролята на кадрите (изпълнителски и контролни) в реализацията на задачите на общественото здравеопазване за опазване здравето на рискови групи все още не е

проучена, налага мнението, че изследваният проблем (влиянието на здравния контрол върху оптимизацията на здравните грижи в лечебните заведения) има заслужено място.

Методология на проучването

Основната цел и задачите на проучването са конкретно формулирани и отразяват прецизно извършената от Даниел Монов изследователска работа. Във връзка с поставената цел са набелязани 6 задачи и три работни хипотези. Статистическата извадка включва 700 респонденти, разпределени в две групи: работещи здравни специалисти (медицински сестри и акушерки) и студенти (медицински сестри, акушерки и инспектори по общественото здраве). Структурата и съдържанието на разработеният инструментариум са подчинени на спецификата на набираната информация от съответната група респонденти. Използваните методи включват теоретичен и епидемиологичен анализ, документален и социологически метод. Статистическите методи са адекватно подбрани спрямо спецификата на проучвания проблем (прието е допустимо ниво на значимост $p < 0.05$, при доверителен интервал 95%).

Резултати и обсъждане

Резултатите от проведените проучвания и обсъждането им заемат най-голям дял от представената разработка – 123 страници. Изчерпателността на изследването върху ВБИ в България за период от 16 г. (2003-2018) дава основание да се заключи, че съществува постоянна тенденция към намаляване на честотата на регистрираната заболяемост, като е налице сигнификантна разлика между отделните градове. Предвид и установената низходяща тенденция на приложеното антибиотично лечение, авторът предполага ефективно съчетаване на надзора и правилния протиепидемичен контрол. При проучванията върху хигиенните норми сред работещите и обучаващите се здравни специалисти е установено, че някои от тях продължават да спазват стария стандарт и не са запознати с новите указания. С проучванията си върху контрола на дезинфекцията, стерилизацията, дезинсекцията и дератизацията, както и обучението на инспекторите по общественото здраве, докторантът доказва на практика необходимостта от създаването и разработването на целева програма за действие в лечебните заведения. Представените десет основни извода, ясно и точно формулирани, характеризират детайлно получените резултати от изпълнението на поставените задачи и целта на дисертационния труд.

Приносът на г-н Монов е в предложението „Модел за въздействие (план за хигиена) при изолиране на санитарно показателни микроорганизми при контрола на инфекциите, свързани с медицинското обслужване” (Глава 4). Приложната програма, произтичаща от структурния модел, за подобряване на здравния контрол включва три раздела: организационен, приложен (за усъвършенстване на здравните практики на медицинските специалисти) и здравно-просветен. За пръв път у нас детайлно се разглежда проблема за влиянието на здравния контрол и оптимизацията на здравните грижи в лечебните заведения от гледна точка на работещите медицински специалисти – инспектори по общественото здраве, медицински сестри и акушерки. **Авторефератът** достоверно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд.

Като препоръка към структурата на дисертационния труд бих отбелязала, че разглежданите учебни планове на студентите от специалност „Инспектор по

обществено здраве” и единните държавни изисквания биха могли да намерят място в литературния обзор. Предлагам и по-прецизна текстообработка в бъдещите научни публикации и трудове.

Заклучение

Дисертационния труд на ас. Даниел Монов е с висока научна и практическа стойност. Въз основа на цялостната оценка на предоставената ми документация считам, че ас. **Даниел Марчев Монов**, покрива изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Варна. Давам положителния си вот за присъждане на асистент **Даниел Марчев Монов** на образователната и научна степен „доктор” по специалност „Управление на здравните грижи”.

Дата: 23.07.2019

Изготвил становището:

Доц. Диана Димитрова